

tanquam crimen, imo Discipulis ejus dixerunt: « Quare » magister vester cum publicanis et peccatoribus manducat? » Respondens Dominus, quomodo se defendit? « Non » est opus, inquit, sanis medicus, sed male habentibus: » non veni vocare justos, sed peccatores¹. » Vocat ergo hædos; sed ut non perseverent hædi. Occidit enim illos Jacob, et præparavit inde epulas patri suo; id est, ad intelligentiam spiritalem, quæ in illa benedictione habebat intelligi, quamvis figurabatur in filio majori: ad hoc occisi sunt hædi, et manducati sunt, et trajecti in corpus unum. Sic occiduntur peccata in peccatoribus, et transeunt interfecti in corpus unum Ecclesiæ: cujus Ecclesiæ figuram gerebat Petrus, quando ei dictum est: « Macta et » manduca². » Ergo ille agrestis, iste in domo, mansuetus: ille major, iste minor: ad illum videbantur respicere benedictiones, ad istum perveniebant. Respiciebant ad illum, quia promissa carnalia promittebantur Judæis, ad istum perveniebant, quia spiritualiter intelligenda erant, et accipienda Christianis. Ad istum benedictio non perveniret, nisi portaret peccata, quæ ipse jam non faciebat.

XX. Intelligat itaque Sanctitas Vestra, quomodo sint portanda peccata. Sunt enim qui portare sibi videntur peccata, et tacent peccatoribus: jam ista simulatio detestanda est. Porta peccatorem, non ut ames peccatum in illo, sed ut persequaris peccatum propter illum. Dilige peccatorem, non in quantum peccator est, sed in quantum homo est. Quomodo si diligis ægrum, persequeris febrem: nam si parcis feбри, non diligis ægrum. Dic ergo quod verum est fratri tuo, noli tacere. Quid enim aliud agimus, quam dicere vobis quod verum est? Noli mendaciter: aperta veritate dic quod verum est: sed donec corrigatur, portetur. Diversis temporibus fieri potuerunt

¹ Matth. ix, 11, etc. — ² Act. x, 13.

occisio hædorum et portatio pellium: rem tamen significant, quæ uno tempore fieri potest. Simul enim et arguit justus peccatores, quod est hædos occidere; et peccata eorum misericorditer tolerat, quod est pelles portare. Quantum in ipso fuit, occidit hædos, occidit peccatores: sed portabat aliena peccata, et portabat cum tolerantia; meruit benedici: quia charitas omnia tolerat. Ipsa charitas erat in matre, et figuram charitatis ipsius gerebat mater: quæ figura omnium sanctorum erat, figuram charitatis gerebat; quia sancti non sunt, nisi qui habuerint charitatem. « Quid enim proderit, si linguis hominum » loquar et Angelorum, charitatem autem non habeam? » Factus sum ærumentum sonans, aut cymbalum tinniens. Et si habuero omnem fidem, ita ut montes transferam, charitatem autem non habeam, nihil sum. Et si » sciero omnia sacramenta, et omnem prophetiam, et » tradam corpus meum ut ardeam, charitatem autem non » habeam, nihil mihi prodest¹. » Qualis est ergo charitas, quæ sola multum prodest, sine qua cætera nihil prosunt? Ergo ipsa charitas dat consilium, et obedit filius charitatis.

XXI. Quale consilium dat? Ut accipiat ille pelles hædinas, et accedat ad patrem. Majorem quærit pater, et minorem benedicit: Vetus Testamentum Judæos intuetur per litteram, et per spiritalem ejus intelligentiam Christiani in illo benedicuntur. Intendat Sanctitas Vestra, magnum mysterium, magnum sacramentum. Dicit Isaac: « Venit frater tuus cum dolo, » de homine sine dolo. Sine dubio Isaac ille, ut erat spiritu prophetico, noverat quid agebatur, et ipse figurate agebat, omnia ponit in magna altitudine sacramentorum: nam si nesciret quid ageret, irasceret se filio. Venit major, et dicit:

¹ 1 Cor. xiii, 1, etc.

« Ecce pater, manduca : sicut jussisti mihi, feci. » Dicit ille : « Quis es tu? » Respondit, « Ego sum filius tuus » major Esau. Et quis est, inquit, ille, a quo jam manducavi; et benedixi eum, et benedictus erit¹? » Irasci videbatur; expectabat ab ore ipsius Esau maledictionem aliquam in fratrem : cum expectat ille maledictionem, confirmat iste benedictionem. O irasci, o indignari! Sed noverat mysterium, et caligo oculorum ejus corporeorum significabat caliginem mentis Judæorum : oculi autem cordis ejus videbant altitudinem mysteriorum.

XXII. « Venit, inquit, frater tuus cum dolo, et abstulit benedictionem². » Dicebamus : videte quid est « cum dolo : » dolus hic, non est dolus. Quomodo dolus non est dolus? Quomodo petra non est petra? Quomodo dicitur mare, et non est mare? quia aliud significat : sic dicitur petra, et non est petra; quia aliud significat. Dicitur mons, et non est mons : dicitur leo de tribu Juda Dominus Jesus Christus, et non est leo : dicitur agnus, et non est agnus : dicitur pecus, et non est pecus : dicitur vitulus, et aliud est. Sic dicitur dolus, et non est dolus. Quare ergo dicitur dolus, quæramus. Quare dicta sunt illa omnia, quæramus. Quare dictus est leo? Propter fortitudinem. Quare dictus est petra? Propter firmitatem. Quare dictus est agnus? Propter innocentiam. Quare dictus est vitulus? Propter victimam. Quare dictus est mons? Propter magnitudinem. Quare manna? Propter dulcedinem. Quare ergo dolus? Jam quid sit dolus videamus, et inveniamus quare dictus sit dolus. Novimus enim quid sit petra : et tamen dicitur de homine absurdo et duro petra, et de homine robusto et immobili dicitur petra; et ad laudem inde duxisti firmitatem, et ad vituperationem duritiam. Novimus in petra firmitatem, et acce-

¹ Gen. xxvii, 19, etc. — ² Ibid. 35.

pimus Christum petram : Petra autem erat Christus¹. In leone fortitudinem novimus : et tamen leo etiam diabolus nominatus est. In dolo quid novimus, ut accipiamus in figura dolum, quemadmodum accipitur et mons, quemadmodum accipitur leo, quemadmodum accipitur agnus, quemadmodum accipitur petra, et cætera?

XXIII. Dolus ergo quid est? Dolus est quando aliud agitur, et aliud simulatur. Quando itaque aliud est in intentione, aliud in factis, dolus dicitur. Dolus ergo in proprietate reprehensibilis, quomodo petra in proprietate. Qui dixerit petram in proprietate Christum, blasphemat : quomodo vitulum qui dixerit in proprietate Christum, blasphemat. Vitulus in proprietate pecus est, in figura victima : in proprietate lapis terra obdurata est, in figura firmitas. Dolus in proprietate fraus, in figura ipsa figura. Omnis enim figurata et allegorica lectio vel locutio, aliud videtur sonare carnaliter, aliud insinuare spiritaliter. Hanc ergo figuram doli nomine appellavit. Quid est ergo, « Venit cum dolo, et abstulit benedictionem tuam? » Quia figuratum erat quod agebatur, ideo dictum est, « Venit cum dolo. » Nam ille doloso homini benedictionem non confirmaret, cui debebatur justa maledictio. Non ergo erat verus ille dolus, maxime quia non est mentitus dicendo : « Ego sum filius tuus major Esau : » jam enim pactus erat ille cum fratre suo, et vendiderat primogenita sua. Hoc se dixit habere patri, quod emerat a fratre : quod ille perdidit in istum transierat. Non enim primogeniti honor exclusus erat de domo Isaac : primogeniti honor ibi erat; in illo non erat, qui eum vendiderat : ubi erat, si non in minore erat? Ideo sciens hoc in mysterio Isaac, confirmavit benedictionem, et dicit filio : « Quid tibi facturus sum? » Et ille, « Benedic et me pater : non enim una

¹ 1 Cor. x, 4.

» tibi est benedictio ¹. » Isaac autem sciebat unam.

XXIV. Quare unam? Aderit Spiritus sanctus, ut dicam, et intelligatis. Videamus ipsas benedictiones, qualem benedictionem accepit Jacob, et qualem benedictionem accepit Esaü. Ipse Isaac ad Jacob: « Tu es filius » meus Esaü? » Respondit Jacob, « Ego. » Et dixit: « Appone mihi, et manducabo de venatione tua, fili, et » benedicat te anima mea, antequam moriar, sed ad » move mihi osculum ². » Illum non est osculatus: a pace cœpit hujus benedictio. Quare osculo confirmavit pacem? Quia et ille propter pacem portabat aliena peccata. « Et » accessit, et osculatus est eum: et odoratus est odorem » vestis ejus. » Stulam enim habebat fratris sui: id est, dignitatem primogenitorum quam ille perdiderat, iste habebat. In isto jam bene olebat, quod ille male perdiderat. « Odoratus est odorem vestis ejus, et benedixit eum, » et dixit: Ecce odor filii mei, sicut odor agri pleni, » quem benedixit Dominus. » Odorem vestimenti accepit, et dixit odorem agri. Intellige Christum in mysterio interiori, et intellige vestem Christi Ecclesiam.

XXV. Intelligat Sanctitas Vestra. Multis enim modis significatur una res: id est, Ecclesiam, quam significant illi duo hædi, ipsam significat vestis ista. Quia una res multis modis significatur, quæ nihil horum est per essentiam, omnia per figuram. Agnus non potest esse leo; leo non potest esse agnus: Dominus enim noster Jesus Christus et leo potuit esse, et agnus: sed quia nec leo nec agnus per essentiam, et leo et agnus per figuram. Sic hædi non possunt esse vestis, et vestis non potest esse hædi: Ecclesia vero, quia nec hædi nec vestis per essentiam, et hædi et vestis est per figuram; et quidquid aliud dici potest.

¹ Gen. xxvii, 37, etc. — ² Ibid. 24, etc.

XXVI. « Odoratus est vestimenta ejus, et dixit: Ecce » odor filii mei, sicut odor agri pleni, quem benedixit » Dominus ¹. » Ager iste, Ecclesia est. Probemus, quia ager est Ecclesia. Audi Apostolum dicentem fidelibus: Dei agricultura estis, Dei ædificatio estis ². Non solum ager est Ecclesia, sed et agricola Deus. Audi ipsum Dominum: « Ego sum vitis, vos sarmenta, et Pater meus » agricola est ³. » In hoc ergo agro laborans operarius, et sperans mercedem sempiternam, ipse Apostolus nihil sibi arrogat, nisi quantum decet operarium. « Ego, inquit, » plantavi, Apollo rigavit, sed Deus incrementum dedit. » Itaque neque qui plantat est aliquid, neque qui rigat, » sed qui incrementum dat Deus ⁴. » Quomodo servavit humilitatem, ut ad Jacob pertineret, ut ad ipsum agrum, id est, Ecclesiam, ne amitteret stulam, cujus odor erat sicut odor agri pleni, et transiret ad superbiam Esaü, carnaliter intelligens et typho plenus? Olet ergo ager de veste filii: sed non ager ille ex se aliquid est, ideo adjecit, « quem benedixit Dominus. Et dabit tibi Dominus de rore » cœli desursum, et ab ubertate terræ, et multitudinem » frumenti et vini: et servient tibi Gentes, et eris dominus fratris tui, et adorabunt te filii patris tui. Qui maledixerit te, maledictus erit; et qui benedixerit te, benedictus erit ⁵. » Hæc benedictio Jacob: si non benediceretur et Esaü, nulla esset quæstio: benedicitur et ipse, sed non ipsa benedictione; nec tamen ab hac penitus aliena.

XXVII. Audiamus ergo quomodo benedicitur Esaü; et videamus quid intersit inter spirituales Ecclesiæ filios, et carnales; inter eos qui spiritualiter vivunt, et eos qui semper carnalibus gaudiis delectantur. Respondens au-

¹ Gen. xxvii, 27. — ² 1 Cor. iii, 9. — ³ Joan. i, 5. — ⁴ 1 Cor. iii, 6, 7. — ⁵ Gen. xxvii, 28, 29.

tem Isaac, dixit ad Esaü : « Quis ergo venatus est mihi » venationem, et intulit mihi? benedictus sit. Factum » est autem ut audivit Esaü verba Isaac patris sui, » exclamavit voce magna, et dixit : Benedic et me pa- » ter. Et dixit illi : Venit frater tuus cum dolo, et acce- » pit benedictionem tuam¹. »

XXVIII. « Et dixit Esaü, « Juste vocatum est nomen » ejus Jacob². » Supplantatio enim vocatur Jacob. Et nec ipsa supplantatio inanis est : quia figura accipitur, quomodo dolus. Non enim jam erat tanta malitia in fratre, ut vellet supplantare fratrem suum. Tunc enim dictus est supplantator, quando manu fratris sui nascentis pedem tenuit : tunc supplantator est dictus. Supplantatio autem carnalium, vita spiritalium est. Omnes enim carnales, cum in Ecclesia invident spiritalibus, supplantantur, et fiunt pejores. Audi Apostolum hoc ipsum dicentem, maxime quia ibi commemoravit odorem, quem hic expressit Isaac, dicens : « Ecce odor filii mei, sicut odor » agri pleni, quem benedixit Dominus³. » Ait ergo Apostolus, Christi bonus odor sumus in omni loco : et adjecit : « Aliis quidem odor vitæ, in vitam ; aliis odor mortis, in » mortem⁴ : » et ad hæc quis idoneus? id est, ut intelligat, quomodo odor mortis sumus in mortem hominum, nulla nostra culpa. Ambulant etenim vias suas spiritales, nihil aliud norunt quam bene vivere : et qui innocenter viventibus invident, faciunt peccata gravia, unde illos puniat Deus : et fit eis ille odor in mortem, qui est aliis odor ad vitam. Nam ipse Dominus prius factus est odor bonus ad vitam credentibus, et odor malus ad mortem persequentibus. Quia enim multi illi crediderant, inviderrunt Judæi, et fecerunt tantum scelus occidendo innocentem, sanctum sanctorum : quod si non facerent, ad

¹ Gen. xvii, 33, etc. — ² Ibid. 36. — ³ Ibid. 27. — ⁴ 2 Cor. ii, 16.

mortem eis non valeret bonus odor Christi. Ergo supplantatus est Esaü in benedictione patris¹.

XXIX. Respondit autem Isaac, et dixit ad illum : « Do- » minum illum tuum feci² : » non enim aliud potuit accipere Esaü quod dictum est : « Et omnes fratres ejus » servient illi : tibi autem quid faciam, fili? Et dixit Esaü » ad patrem suum : Benedic tamen et me. Cum strangulatus esset Isaac : » id est, cum coactus esset. Magna res, magnum sacramentum, utinam capiamus : coactus benedicit, et tamen benedicit ; et quod benedicit verum est, sed tamen coactus benedicit. Quid sit hoc, attendite. Videamus ipsam benedictionem, et intelligamus quid sit coactum benedicere.

XXX. Respondit autem Isaac, (Pater sane Esaü non est osculatus :) et ait illi : « Ecce a fertilitate terræ erit » habitatio tua, et a rore cœli desuper³. » Dixit hoc et illi, « ab ubertate terræ, et a rore cœli : » hoc ergo commune est Jacob et Esaü. Quid est proprium Jacob? « Servient tibi gentes. » Quid est proprium Jacob? « Omnes » fratres tui tibi servient ; et qui te benedixerit, benedictus erit, et qui te maledixerit, maledictus erit. » Habet et iste nescio quid proprium, quod non dictum est Jacob : « Et in gladio vives, et fratri tuo servies. » Sed ne tollet liberum arbitrium, (jam hinc et hesterno diximus,) adjecit : « Erit autem, cum deposueris et solveris jugum » de collo tuo⁴. » Quid est, « Erit autem, cum deposueris et solveris jugum de collo tuo? » Liberum tibi est, si volueris, converti : non quasi duo eritis, sed unus Jacob. Omnes enim qui convertuntur ab Esaü, ad Jacob pertinent. Similitudo unum facit, dissimilitudo facit diversitatem. Quid ergo? « A rore cœli, et a fertilitate terræ, » ambo habent. « Serviant tibi Gentes et fratres »

¹ Forte fratris. — ² Gen. xvii, 37. — ³ Ibid. 39. — ⁴ Ibid. 49.

» tui et filii patris tui, » solus Jacob habet. « In gladio » autem tuo vives, » solus Esaü. Quiddam commune habent, quædam singuli.

XXXI. Sunt mali in Ecclesia pertinentes ad Esaü : quia et ipsi filii Rebeccæ, filii matris Ecclesiæ, de utero ipsius nati, et pilosi in peccatis carnalibus perseverantes, de illius tamen utero nati. Habent ergo a rore cœli, et a fertilitate terræ : a rore cœli omnes Scripturas, omnem sermonem divinum : a fertilitate vero terræ, omnia visibilia sacramenta ; visibile enim sacramentum ad terram pertinet. Hæc omnia communia habent in Ecclesia et boni et mali. Nam et ipsi habent et participant sacramentis : et quod norunt fideles, a tritico et vino. Et habent de rore cœli : quia super omnes descendit sermo Dei de cœlo. Venit sermo Dei, et irrigat : sed qui irriget et quid irriget, attende. Nam et illos irrigat et illos, bonos et malos : sed illi bonam pluviam in radicem spinarum convertunt ; illi autem ad fructum bonum pluviam trahunt. Nam simul pluit Dominus super segetem et super spinas : sed segeti pluit ad horreum, spinis ad ignem : et tamen una est pluvia. Sic verbum Dei omnes compluit. Videat quisque qualem radicem habeat : videat quisque quo trahat pluviam bonam : si eam trahit, ut generet spinas, numquid ideo pluvia Dei accusanda est ? Antequam veniat ad radicem, dulcis est pluvia illa, dulce est verbum Dei, donec veniat ad cor malum, et convertat ad fraudem suam pluviam Dei, convertat ad hypocrisim, convertat ad radices malarum concupiscentiarum, ad perversitates et depravationes suas. Incipit quidem generare spinas, sed de pluvia bona : habet enim a rore cœli. Et quoniam non excluduntur omnes mali a sacramentis Dei, habet et ab ubertate terræ, quod norunt illi, qui jam voluerunt esse participes mysteriorum fidelium.

XXXII. Cum ad ambos pertineant ista, non tamen pertinent omnes gentes nisi ad spiritales, quia ipsi pertinent ad Ecclesiam, quæ implevit totum orbem terrarum. Attendite, fratres, et discernite quantum potestis, vel quantum vobis Dominus dat. Omnis spiritualis videt, quia Ecclesia per totum orbem terrarum est una, vera, catholica, et nihil sibi arrogat, et tolerat peccata hominum, quos non potest purgare de arca dominica, antequam veniat ille ultimus ventilator, qui falli non potest, ut purget aream suam, et frumentum mittat in horreum, paleas autem det ad comburendum : quia ipse habet excludere paleam, et segregare a frumento, et præparare horreum tritico, paleis ignem. Itaque quia novit, tolerat peccatores in fine separandos. Per omnes gentes peccatores et omnes carnales mixti sunt spiritualibus, et serviunt eis : spiritales autem non serviunt ; quia de illis proficiunt, cum ipsi deficiunt. Attendite, fratres mei, dicam, si possum, et non timeam, non tacebo : urgeor enim ut dicam : et si mihi forte aliqui succensuerint ; sed dent veniam, timeo enim, ut dixi ; timori dent veniam. Christus neminem timuit : nos autem Christum timendo non parcimus, ne nobis, dum tales nolumus contristare, ille non parcat. Quid velim dicere dignamini audire, et intentissime advertere. Acceperunt ambo a rore cœli et ab ubertate terræ, Jacob et Esaü ; ambo illud habent quod jam diximus, quod novimus, quod nostis : sed ut serviant ei gentes, non accepit nisi Jacob ; quia carnales in Ecclesia per totum orbem terrarum non serviunt nisi spiritualibus. Quare ? Quia de illis proficiunt spiritales. Nam ideo carnales homines servi dicuntur : et si quod nolunt faciunt, prodest tamen spiritualibus mala conversatio carnalium : quia et ex eadem conversatione proficiunt, et per tolerantiam coronantur.

XXXIII. Intendat Sanctitas Vestra quod dicimus. Illi autem Esaü non sunt datæ gentes: quia omnes carnales, qui sunt in Ecclesia, aut divisi sunt, aut faciles sunt ad divisionem. Ecce pars Donati inde facta est, inde est, de ipsis carnalibus carnaliter sentientibus. Carnales erant: sed quia quæsierunt honorem suum, vel patientiam perdidierunt, invenerunt aditum, et divisi sunt: amaverunt honorem suum, multum ei tribuerunt, typho superbiæ tumuerunt, non habuerunt tolerantiam, id est, non habuerunt charitatem. Scriptum est enim: « Charitas omnia » tolerat, omnia sustinet: non æmulatur, non inflatur, » non agit perperam¹. » Itaque quidquid haberent, quia illud non habebant per quod prodest quidquid habetur, diviserunt se. Et quotquot hæreses vel præcisiones et schismata facta sunt, per hos carnales facta sunt. Aut enim carnaliter senserunt, et fecerunt sibi imagines phantasmatum suorum, et erraverunt, et reprehendit eos fides catholica: et cum arguerentur, exclusi sunt foras pondere suo; aut invenientes sibi lites et similitates cum hominibus, diviserunt se. Qui se ergo diviserunt, nisi ad quos pertinet gladius ille, de quo dictum est: « In gladio tuo » vives²? » Non quia gladius non accipitur in bono: nam quemadmodum dicta sunt illa superiora, id est quomodo accipitur lapis ille et ad firmitatem propter Christum, et ad reprehensionem propter stultum; quomodo leo dictus est Christus propter aliud, et leo dictus est diabolus propter aliud: sic accipitur gladius aliquando in bono, aliquando in malo. Sed hic non sine causa non datus est Jacob, sed datus est Esaü: nisi quia aliquid mysterii significatur in gladio. Quomodo et ipsa servitus non est aliena a mysterio; id est, quod dictum est: « Servies fratri tuo; » nam et hoc in magno mysterio dictum est.

¹ 1 Cor. xiii, 4, etc. — ² Gen. xxvii, 40.

XXXIV. Ergo, fratres, qui se dividunt, ipsi habent gladium divisionis, et in gladio suo moriuntur, et in gladio suo vivunt. Sed quia verum dixerat Dominus: « Qui » gladio percutit, gladio morietur¹: » videte illos, fratres mei, qui se ab unitate præciderunt, in quot frustra præcisi sunt. Nostis quot partes fecit pars Donati, nec arbitror latere Sanctitatem Vestram, quia « qui gladio percutit, gladio perit. » Dictum est illi: « In gladio tuo » vives. » Sic et illi qui non recesserunt ab Ecclesia, et tales sunt, quales si foris essent. Qui enim amant honores suos in Ecclesia, omnino tales sunt, qui amant in Ecclesia commoda sua sæcularia, et ipsi palea sunt; sed ventus deest, ideo non volant de area: hoc est quod dico breviter, tentatio deest, nam volarent de area. Denique quando contra illos aliquid egerit Ecclesia, quomodo facile se præcidunt? quomodo facile extra colligunt, et nolunt dimittere principatum suum, quomodo pro ipso principatu mori volunt? quomodo tenere volunt sub se plebes, et non dimittere plebes unitati Christi? quomodo volunt facere oves suas, quas suo sanguine non emerunt, et ideo viles habent, quia non emerunt? Quid opus est hinc diutius disputare? Attendite illos per universam Ecclesiam, videte tales, et eos qui intus sunt, et eos qui inventa occasione de area volaverunt, et volunt secum trahere grana; sed grana vera et plena tolerant paleam, et manent in area usque in finem, quousque veniat ultimus ventilator: sicut ille cum pellibus hædinis toleravit aliena peccata, et meruit accipere benedictionem paternam.

XXXV. Quare autem « sugillatus » Isaac benedixit? Jam enim necessitate, jam coactus pater ejus dixit illi: « Ecce ab ubertate terræ erit tibi habitatio a rore cæli². » Et ne ideo te putes bonum, « In gladio tuo vives, et fra-

¹ Matth. xxvi, 52. — ² Gen. xxvii, 39, etc.

» tri tuo servies. » Sed ne de te desperes, quia potes te corrigere. « Erit autem, cum deposueris et solveris jugum de collo tuo. » Ecce ab ubertate terræ et a rore cœli accipiet; sed Isaac sugillatus projicit illi benedictionem, non dat. Nonne fit modo in Ecclesia malis hominibus, qui volunt perturbare Ecclesiam, ut tolerantur ad necessitatem ipsius pacis, ut admittantur, ut habeant sacramenta communia? Et aliquando scitur quia mali sunt, et convinci forte non possunt ut emendentur et degradentur, ut excludantur, ut excommunicentur, non possunt convinci. Si institerit aliquis, aliquando itur in disruptiones Ecclesiæ. Cogitur gubernator Ecclesiæ tanquam dicere, Ecce ab ubertate terræ erit tibi, et a rore cœli: utere sacramentis, tibi manducas iudicium, tibi bibis iudicium: « Qui enim manducat et bibit indigne, iudicium » sibi manducat et bibit¹. » Nosti quia admitteris ex necessitate pacis Ecclesiæ, non habes in corde nisi perturbationes et divisiones. Ideo in gladio tuo vives: nam in eo quod accipis a rore cœli, et ab ubertate terræ, non ibi vives: non enim hoc te delectat, aut suavis est tibi Dominus. Si enim hoc te delectaret, et suavis tibi esset Dominus, imitareris humilitatem Domini, non superbiam diaboli. (Quamvis ergo accipiat mysterium humilitatis Domini a rore cœli et ab ubertate terræ, non tamen deponit superbiam diaboli, cui nihil faciam, qui semper dissensionibus et seditionibus gaudet.) Quamvis sit tibi ista communio a rore cœli et ab ubertate terræ; tamen in gladio tuo vivis, seditionibus et dissensionibus aut gaudes aut terreris. Muta ergo te, et tolle jugum a collo tuo.

XXXVI. Hæc vobis, fratres, pro magnitudine mysteriorum forte pauca; pro tempore tamen et pro viribus nostris et pro vestris multa dicta sunt: et si forte enu-

¹ 1 Cor. xi, 29.

cleatius hæc quæstio discussa non est, partim tamen magna mysteria, quæ postea si tractentur, inveniuntur. Date veniam et angustiae temporis, et viribus nostris, et capacitati vestræ. Vultis plus capere, crescite: vultis crescere, bene vivite. Qui enim non vult bene vivere, non vult crescere. Has vobis epulas exhibuerit Dominus Deus noster per natalitia martyris sui Vincentii. Vincentius nomen victoriae est. Amate autem, ut vincatis: non enim deest persecutio: diabolus persecutor est, nunquam deficit occasio coronæ: tantum miles Christi intelligat pugnam, et sciat quem vincat. Numquid quia non te urget hostis manifestus corporis, non te urget persecutor occultus illecebris carnis? Quanta suggerit mala, quanta per cupiditatem, quanta per timorem? Quibus illecebris persuadet ut eas ad sortilegos, ad mathematicos, quando dolet caput? Qui dimittunt Deum, et eunt ad ligamenta diabolica, victi sunt a diabolo. Contra si cui suggestum fuerit, secundum corpus fortasse efficere remedia diaboli, unde alius sanatus esse dicitur, quia accepto ab illo sacrificio suo, deserit persequi corpus, quia cor obtinuit: ergo cuiusque suggesta fuerint ista remedia scelerata, et dixerit, *Moriar potius, quam talibus remediis utar*; si vult Deus, flagellat et liberat me; si novit quia necessarium est, liberet me; si autem scit quia debeo exire de hac vita, sive contrister, sive læter, sequar voluntatem Domini. Ecce enim post parvum tempus qua fronte exiturus sum ad Dominum? Non enim hoc mihi præstant remedia diaboli, quod præstat Deus, vitam æternam. Quare ergo damno animæ meæ emo paucos dies corpori meo? Qui hæc dicit, et non it, nec applicat cor suum ut faciat mala remedia, utique vincit. Unam rem dixi exempli gratia: videtis certe jam quanta diabolus suggerit. Vides illum certe languere, vides anhelantem in lecto, vides vix mo-